

NOVÝ ZÁKON

Nový zákon

- Evangelium podle Matouše
- Evangelium podle Marka
- Evangelium podle Lukáš
- Evangelium podle Jana

- Skutky apoštolské

- Listy
- Zjevení Janovo neboli Apokalypsa

SYNOPTIKA / SYNOPTICKÁ EVANGELIA

4 EVANGELISTÉ

Evangelistar von Speyer, um 1220

Vyšehradský kodex

Čášké evangelium

Bible litoměřicko-třeboňská

bia zaveron. gich: sic take flusse
 wstarechā.
Dredmliua Swateho Ieronima
 w hnech ctime swateho Ieronima
 Iaso zidowitua
 usteho wrediti pr
 wny gest polowen
 tet ctime w idow
 swir nauwe gest
 wosfal gest to po
 uolame kiboha lido gest zgermich
 smow or dnu cloucku upo slo lem
 listowae pocatku wimgage w
 swen ctm. Sednoho ctes buse
 wumc obetowame natele. s
 Druheho gest to poole stode bo
 nicho lido gest zwolene. Trolu
 ni ortow listus nauwen gest. A
 nek tucny pocer adualodme po
 listowae pocatku swen uwenic
 me acti. do casti zwolene sabage
 A orastu zwolene ar do casti pce
 sticowame zidow sticis do balido
 na. I ordne tobo presticowame
 ar do listu bonage. wstefid nich m
 yste boae ornunuge pololene.
 Cabi wpoem dosti yme y casti. yfe
 rlasal co gest. a boae welo nalo
 lie obanuge. y take nanceh gich
 to rod bit polozal. listu dclagiac
 ho dypocatu swedome ncaupe
 ml. I ftenctio wstefid wic. cae.
 rad pocer. zposoba. neb wum ge
 st. I obanuy. rodo. ar. wies. gest.
 wicet gest. wredne. ze. Boh gest.
 listus. gest. gest. wum. ze. m. xvi
 mien. y. d. obanem. nauwen. y. m.
 ni. w. m. u. c. w. i. e. l. e. w. s. t. e. h. o. w. o. s. t. f. i. l.
 u. l. e. r. i. y. A. b. i. w. r. e. n. e. h. a. q. u. e. c. o. s. t. o.
 h. u. c. e. b. i. o. f. e. b. e. s. a. m. w. s. t. a. m. w. a. e. l. e.
 y. m. e. n. o. o. r. t. o. u. w. o. r. m. i. c. h. i. t. m. e. n. o.
 s. m. o. u. o. t. t. i. w. a. c. i. g. e. w. s. m. e. a. b. e. w. e. t. t. e.
 b. e. s. t. i. o. n. a. m. e. o. l. a. t. u. g. e. w. z. e. g. e. s. t.
 g. e. d. e. n. f. o. r. t. e. m. n. e. b. g. e. s. t. g. e. d. e. n. b. o. h.
 w. l. i. c. e. n. t. o. t. e. n. y. w. i. c. t. i. e. g. e. s. t.
 z. a. d. a. t. i. a. m. b. o. h. a. m. l. i. p. e. r. m. e. a. n. e.
 b. o. s. t. e. d. m. e. a. n. e. b. o. d. o. k. o. n. a. l. e. n. e. b.
 h. e. n. e. t. i. e. p. o. r. n. a. t. i. A. b. i. w. p. i. o. n. o. l. a.

me aposto lou. a diele emc amilo
 uame boba wacle wozneho. porf
 sem neb wstady. cime swumich.
 A take namien abo to wmiem si po
 chum. a cime pochina poznati.
 Dac nam to najpistoti pzemilui
 bido gest. wnewi stale wica onam
 tu. d. h. g. a. c. h. o. b. o. h. a. p. o. s. o. b. i. w. e. u.
 m. o. s. t. i. s. w. a. m. e. b. l. e. d. a. g. a. m. n. e. s. t.
 a. c. t. i.

Dredmliua Swateho Ieronima
 w ctime swateho marika
 Christus euangeli
 ta boz zwoleny.
 A yera aposto la
 s m listu odhy
 a bo stie wca wae
 dny. a lina s t u o
 w idow stue woda wogde acti se
 wistly. rocto. mawdu lew. le
 meie listowae gsa obanem. Cte
 me wmen. ar m. bi swom. x. o. d. u.
 d. l. i. c. e. n. b. i. l. y. l. e. w. s. t. a. w. y.

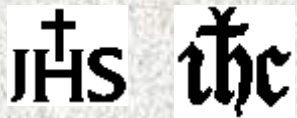
Dredmliua Swateho Ieronima
 w ctime swateho marika
 Christus euangeli
 ta boz zwoleny.
 A yera aposto la
 s m listu odhy
 a bo stie wca wae
 dny. a lina s t u o
 w idow stue woda wogde acti se
 wistly. rocto. mawdu lew. le
 meie listowae gsa obanem. Cte
 me wmen. ar m. bi swom. x. o. d. u.
 d. l. i. c. e. n. b. i. l. y. l. e. w. s. t. a. w. y.

Kmen Jesse

AΩ alfa a omega, počátek a konec, symbol Krista

řecká podoba jména *Jěžíš* - *ΙΗΣΟΥΣ (IHSOYS)*, s úpadkem znalosti řečtiny na západě se písmena začala číst jako latinská a vykládat jako *Jesus Hominum Salvator*

Kristus - Christos (ΧΡΙΣΤΟΣ), christogram

Ichthys - Ježíš Kristus, Boží syn, Spasitel (Ἰησοῦς Χριστός, Θεοῦ Υἱός, Σωτήρ [*Iésús Christos Theú Huiós, Sótér*])

LATINSKÝ KŘÍŽ

ŘECKÝ KŘÍŽ

SVATOONDŘEJSKÝ KŘÍŽ

INRI *Jesus Nazareus Rex Iudaeorum*, Ježíš Nazaretský, král židovský

Kutná Hora, kostel sv. Barbory triforium, pelikán 1483-1493

Pelikán

Vraždění neviňátek

Veřejné působení Ježíše

Povolání apoštolů

Marek (III,14-19)	Lukáš (VI,13-16)	Matouš (X,2-4)	Jan (neobsahuje seznam)	Skutky (I,13)
1. Šimon Petr 2. Jakub , syn Zebedeův 3. Jan , syn Zebedeův 4. Ondřej 5. Filip 6. Bartoloměj 7. Matouš 8. Tomáš 9. Jakub, syn Alfeův 10. Tadeáš 11. Šimon Kananejský 12. Jidáš Iškariotský	1.Šimon Petr 2.Ondřej 3.Jakub 4.Jan 5.Filip 6.Bartoloměj 7.Matouš 8.Tomáš 9.Jakub Alfeův 10.Šimon zvaný Horlivec 11. Juda Jakobův 12.Jidáš Iškariotský	1.Šimon Petr 2.Ondřej 3.Jakub, syn Zebedeův 4.Jan, syn Zebedeův 5.Filip 6.Bartoloměj 7.Tomáš 8.celník Matouš 9.Jakub Alfeův 10.Tadeáš 11.Šimon Kananejský 12.Jidáš Iškariotský	1.Ondřej 2.Šimon Petr 3.Filip 4. Nathanael 5.Jidáš Iškariotský 6.Tomáš, zvaný Blíženeč 7.„učedník, jehož Ježíš miloval“	1.Petr 2.Jan 3.Jakub 4.Ondřej 5.Filip 6.Tomáš 7.Bartoloměj 8.Matouš 9.Jakub Alfeův 10.Šimon Zélóta 11.Juda, syn Jakobův 12.+ Matěj namísto Jidáše
dohromady „Dvanáct“	dohromady „Dvanáct“	dohromady „Dvanáct“	jmenuje 6 apoštolů	po Jidášově smrti 11, doplněno na nových Dvanáct

Šimon - Sv. Petr

Mt 16, 16-19

Šimon Petr odpověděl: „Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého.“ Ježíš mu odpověděl: „Blaze tobě, Šimone Jonášův, protože ti to nezjevilo tělo a krev, ale můj Otec v nebesích. A já ti pravím, že ty jsi **Petr**; a na této skále zbuduji svou církev a brány pekla ji nepřemohou. Dám ti **klíče království nebeského**, a co odmítneš na zemi, bude odmítnuto v nebi, a co přijmeš na zemi, bude přijato v nebi.“

Sv. Ondřej

starší bratr sv. Petra

Atribut: svatoondřejský kříž

Sv. Jan Evangelista

Miláček Páně

bratr sv. Jakuba

Atributy: orel, kalich (někdy s hadem na znamení, že je víno otrávené), často zobrazován jako velmi mladý, až dívčí rysy

Sv. Jakub Větší

syn Zebedeův, bratr Janův

Atribut: zobrazován jako poutník s holí, (svatojakubská) mušle; jako apoštol držívá meč, ve Španělsku jako rytíř bojující proti Saracénům

Významné poutní místo Santiago de Compostella

Účastník: Getsemanská zahrada/Olivetská hora; Proměnění Páně na hoře Tábor

Sv. Jan Křtitel

- syn Zachariáše a Alžběty
- „předchůdce Kristův“, křtil v Jordánu, žil asketickým životem, kazatel
- uvězněn Herodem Antipou, synem Heroda Velikého, sřat (Salome)

Atributy: beránek Boží (Ecce Agnus Dei) J 1,36

PROMĚNĚNÍ KRISTA NA HOŘE TÁBOR / PROMĚNĚNÍ PÁNĚ

Mt 17, 1–6

Mk 9, 1–8

Lk 9, 28–36

Po šesti dnech vzal s sebou Ježíš Petra, Jakuba a jeho bratra Jana a vyvedl je na vysokou horu, kde byli sami.

A byl proměněn před jejich očima; jeho tvář zářila jako slunce a jeho šat byl oslnivě bílý.

A hle, zjevil se jim Mojžíš a Eliáš, jak s ním rozmlouvají.

Nato promluvil Petr a řekl Ježíšovi: „Pane, je dobré, že jsme zde; chceš-li, udělám tu tři stany, jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi.“

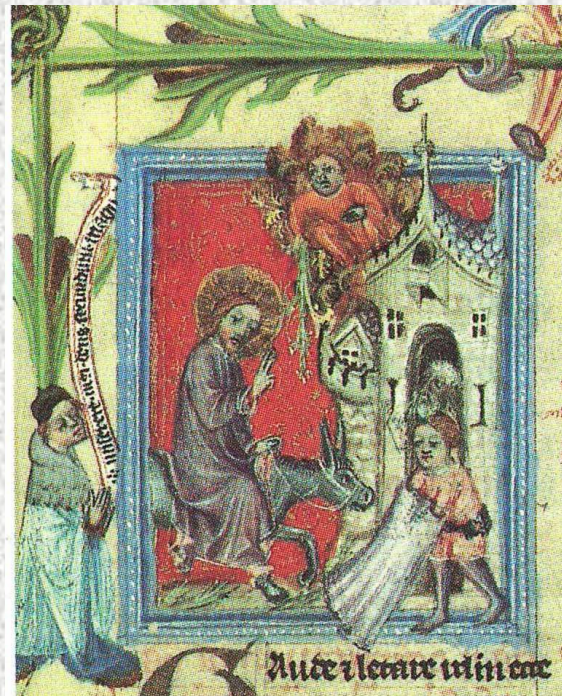
Ještě nedomluvil, a hle, světlý oblak je zastínil a z oblaku promluvil hlas: „To jest můj milovaný Syn, kterého jsem si vyvolil; toho poslouchejte.“

Když to učedníci uslyšeli, padli tváří k zemi a velmi se báli.

PAŠIJE / PAŠIJOVÝ CYKLUS

Vjezd do Jeruzaléma

Poslední večeře

Kristus v Getsemanské zahradě / na Olivetské hoře

Zajetí Krista

Kristus před Anášem, někdy označováno jako Kristus před Kaifášem

Bičování Krista

Korunování Krista trnovou korunou

Ecce Homo

Ježíš před Pilátem

Nesení kříže/ Cesta na Golgotu/ Kristus padá pod křížem

Ukřižování

Kladení do hrobu

Zmrtvýchvstání

*Lucas Cranach st. / d. Ä.
Kristus padá pod křížem
Die Kreuztragung
25 x 17,2 cm*

Lucas Cranach st. / d. Ä.
Kristus před Annášem
Christus vor Hannas
25 x 17,2 cm

Noli me tangere

Tři ženy u hrobu/ Tři Marie u hrobu

Máří Magdalena
(Marie Magdalská)
jiná Marie
Marie, matka
Jakubova
Salome

Na cestě do Emaus

Nanebevstoupení Ježíše Krista

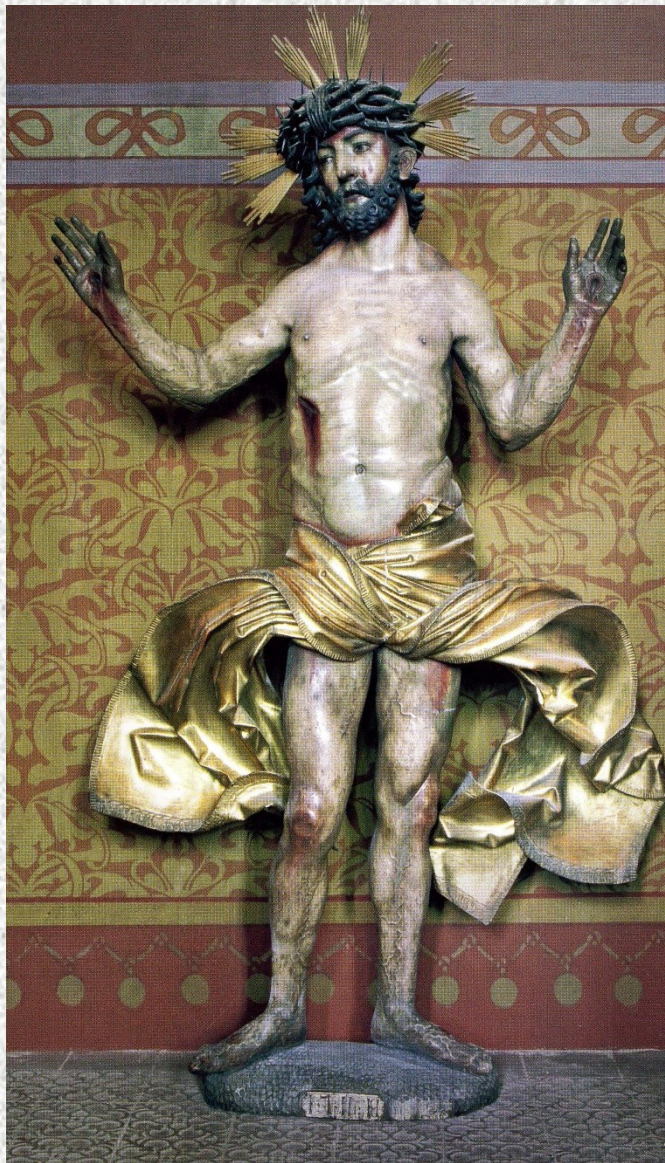

Arma Christi

Nástroje Kristova
umučení

Bolestný Kristus

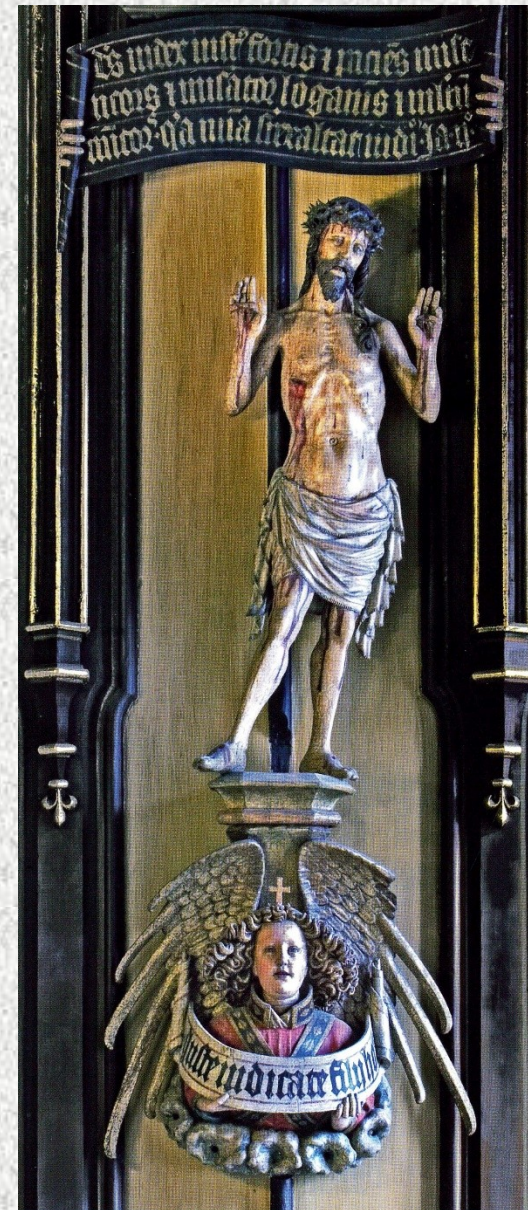

Kutná Hora, Vlašský dvůr, radní síň, monogramista HE, 1502 nebo 1511

Praha, Novoměstská radnice

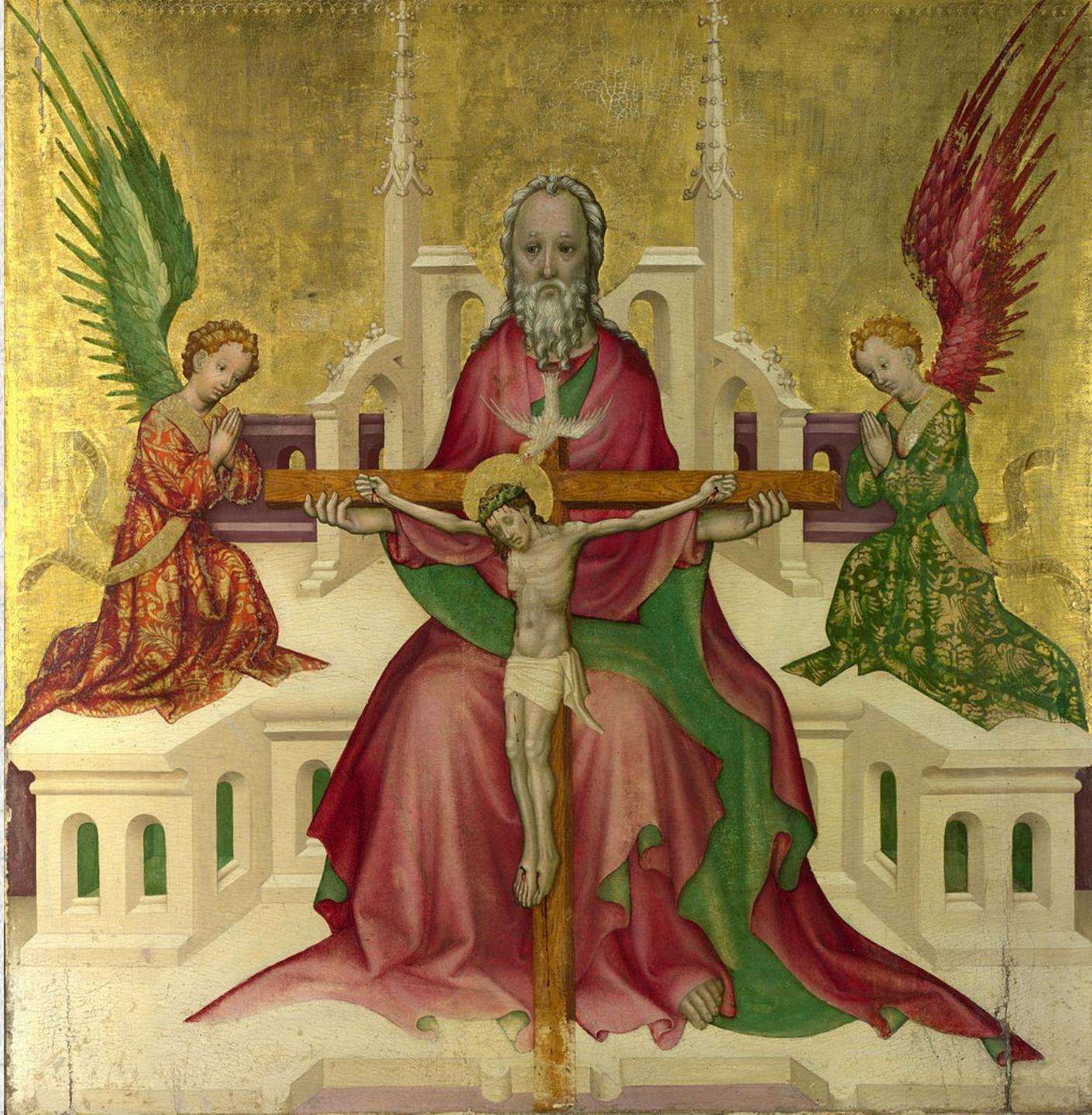
Praha, Staroměstská radnice

Kristus vítězný

Nejsvětější Trojice

Trůn milosti

